

STORTINGET

Representantforslag 269 L

(2025–2026)

fra stortingsrepresentantene Harry Valderhaug, Ida Lindtveit Røse
og Jorunn Gleditsch Lossius

Dokument 8:269 L (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Harry Valderhaug, Ida Lindtveit Røse og Jorunn Gleditsch Lossius om besøksbidrag som et fast beløp

Til Stortinget

Bakgrunn

Det har vært tydelige signaler fra næringslivet, både på arbeidstakersiden og arbeidsgiversiden, om at turistskattens innretning med et prosentvist påslag av vederlaget er uheldig. Prosentvist påslag vil gi norske bedrifter betydelige administrative kostnader, komplisere beregningen og innkrevingen og i tillegg skape tydelige konkurranseulempen for norske reiselivsaktører. Samtidig viser beregninger at et fast beløp vil gi mer penger til kommunene enn et prosentvist påslag. Lov om besøksbidrag § 2-3 Beregningsgrunnlag bør derfor endres fra prosentsats til å være et fast beløp.

Flere reiselivsaktører som selger turer til Norge som varer mellom en og to uker – turer for betalingsvillige gjester og som gir god verdiskaping i Norge – bemerker at en prosentsats kompliserer salg av kvalitetsturisme til Norge. Disse aktørene forteller at Norge oppleves som en særlig komplisert destinasjon å planlegge og booke en reise til. Dette betyr at et høyt antall tilreisende til Norge bookes via agenter eller andre mellomledd. Dette gjelder spesielt de såkalte «kvalitetsturistene» med høyere budsjetter. Ett forhold å ta i betraktning er den ekstra kostnadsbelastningen en prosentsats medfører for nettopp de gjestene en vil ha flere av, et annet er trusselen

dette skaper for mellomleddene som har konfidensielle nettoppriser med hotellene, et tredje er at hotellene nå mister mulighet til å prise et 'all inclusive'- tilbud uten at kost på losji-elementet blir synlig.

Det vil trolig bli en stor utfordring for norsk reiselivseksport dersom alle priser mellom hotellene og mellomledd skal bli transparente, noe som er tilfellet hvis en prosent av losjioversetningen skal innhentes direkte fra gjestene på hotellene. Et fast beløp per overnatting fremstår betydelig mer rettferdig og riktig og vil være betydelig mer forretningsvennlig for mellomleddene og hotellene, som stort sett selger pakker. Det vil også medføre at det blir lettere med samme avgiftstype på hotellgjester og cruisegjester (som er tiltenkt å ha et fast beløp). Slik det er innrettet nå, øker man prisen særlig for det segmentet en vil ha mer av. Man risikerer også at norske konferansegjester betaler et høyere besøksbidrag enn utenlandske cruiseturister, noe som er helt motsatt av det man ville oppnå med innføringen.

Flertallet i næringskomiteen på Stortinget bemerket også denne skjevheten i sine merknader til saken i Innst. 452 L (2024–2025):

«Flertallet påpeker at mens hovedvekten av press på kommunal grunn skjer gjennom stor trengsel av bobiler, cruiseturister, turistbuss og generell trafikk, går regjeringens forslag ut på å avgiftsbelegge overnatting. Dette flertallet frykter en modell som regjeringen foreslår, vil føre til at hotellgjestene må ta hoveddelen av regningen, mens andre turister enten går fri fra lovverket, eller lett kan unngå lovverket.»

Det er en reell fare for at det blir et ulikt avgiftsnivå med prosentsats på overnatting og fast beløp på cruise.

Nærings- og fiskeridepartementet skrev selv i proposisjonen om lov om besøksbidrag, Prop. 96 L (2024–2025), at «hensynet til bruker betaler-prinsippet isolert

sett tilsier at avgiften er et fast beløp per person». Likevel foreslo departementet en prosentsats. Når både prinsippet om bruker betaler og næringens egne innspill om hva som er enklest, mest rettferdig, gir best vilkår for en type reiseliv man vil ha mer av og hva som best muliggjør likebehandling av ulike reiseformer, taler for fast beløp, tilsier det at det er denne løsningen man bør gå for.

I tillegg har Justis- og beredskapsdepartementet nå foreslått et fast beløp for besøksbidraget på Svalbard. Justis- og beredskapsdepartementet viser til at næringslivet selv ønsker denne modellen og skriver følgende i høringsnotat til forslag til forskrift om besøksbidrag for Longyearbyen:

«Reiselivet viser også til at fast beløp per person per natt er lettere å forklare for gjestene. Videre vil en overnattingsavgift som beregnes ut fra en prosentsats på overnattingsprisen føre til at en gjest på et dyrt hotell betaler mer i overnattingsavgift enn en gjest på et billigere alternativ. Fotavtrykket, eller slitasjen på fellesgoder eller infrastruktur, vil imidlertid være det samme, og kostnaden bør derfor fordeles flatt på alle som bruker fellesgodene.

Basert på lokale ønsker og hensynet til enkel administrasjon av ordningen som foreslås for Longyearbyen mener departementet at det er gode grunner som taler for et fast nominelt beløp.»

Det vil være uheldig og kompliserende dersom en ny type avgift for Norge, som besøksbidraget er, får ulik innretning og krever ulike regnskapssystemer og beregningsmodeller for samme objekt. Justis- og beredskapsdepartementet vil ha mulighet til å justere det faste beløpet på Svalbard. Denne justeringen kan fint overføres

til resten av landet og bidrar dermed til at Nærings- og fiskeridepartementets argument om at en prosentsats ikke trenger å justeres med jevne mellomrom, slik et fast nominelt beløp må på grunn av inflasjon, blir ugyldig.

For å skape forenkling for reiselivet og sørge for at det blir et enhetlig system for besøksbidraget i Norge, mener forslagsstillerne at lov om besøksbidrag må endres slik at avgiften settes til et fast beløp.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g :

V e d t a k t i l l o v

om endringer i besøksbidragsloven

I

I lov 20. juni 2025 nr. 104 om besøksbidrag gjøres følgende endring:

§ 2-3 skal lyde:

§ 2-3 Beregningsgrunnlag

Den kommunale overnattingsavgiften skal beregnes som et *fast kronebeløp per person per overnattingsdøgn*. Departementet fastsetter beløpet i forskrift.

II

Loven trer i kraft når besøksbidragsloven trer i kraft.

26. mars 2026

Harry Valderhaug

Ida Lindtveit Røse

Jorunn Gleditsch Lossius